Līdzfinansē
Eiropas Savienība

LABĀS PRAKSES CEĻVEDIS

Erasmus+ projekts: Ventspils Mūzikas vidusskolas starptautiskā prakse un pedagogu attīstība Portugālē
Projekta Nr.: 2024-1-LV01-KA122-VET-000227399
Norises laiks: 2025. gada aprīlis–maijs

Ievads

Šis ceļvedis apkopo astoņu dalībnieku — Ventspils Mūzikas vidusskolas pedagogu un darbinieku labās prakses aprakstus, kas tapuši pēc Erasmus+ mobilitātes Portugālē. Projekta mērķis bija attīstīt iekļaujošu, starptautiski atvērtu un uz sadarbību balstītu izglītības vidi, kas veicina gan audzēkņu, gan pedagogu profesionālo izaugsmi.

Dalībnieku pieredze atspoguļo dažādus aspektus — no mūzikas teorijas un instrumentālās spēles līdz projektu vadībai, finanšu pārvaldībai un radošajai administrācijai. Šie apraksti kopumā veido daudzslāņainu priekšstatu par to, kā kvalitatīvu izglītību iespējams veidot ar radošumu, sadarbību, empātiju un ilgtspēju kā pamatvērtībām.

Ceļvedis kalpo kā iedvesmas un zināšanu resurss ikvienai izglītības iestādei, kas vēlas pilnveidot savu darbu, balstoties uz Eiropas labākajām praksēm un partneru pieredzi.

Aldars Šagžijevs – projektu koordinators

Labās prakses apraksts
Aldars Šagžijevs – projektu koordinators

Ievads

2024./2025. gada Erasmus+ mobilitātes projektā "Ventspils Mūzikas vidusskolas starptautiskā prakse un pedagogu attīstība Portugālē" (projekta Nr. 2024-1-LV01-KA122-VET-000227399) piedalījās astoņi pedagogi un skolas darbinieki, pārstāvot dažādas jomas – no mūzikas teorijas un instrumentu spēles pedagogiem līdz administratīvajiem speciālistiem. Projekta mērķis bija stiprināt skolas internacionalizāciju, attīstīt ilgtspējīgas partnerības, kā arī gūt jaunas atziņas par iekļaujošu, digitāli pamatotu un kvalitatīvu mūzikas izglītību.

Kā šī projekta koordinators un viens no dalībniekiem, es (Aldars Šagžijevs) piedalījos šajā mobilitātē ar vairākiem mērķiem:

- novērot, kā mūzikas izglītība tiek iekļauta vispārējās izglītības sistēmā sociāli sarežģītos reģionos,
- izzināt sadarbības mehānismus starp izglītības iestādēm un konservatorijām,
- izprast, kā projektu aktivitātes var kļūt par reālu izglītības kvalitātes uzlabotāju, kā arī iedvesmoties jauniem risinājumiem, kurus varētu adaptēt Ventspils Mūzikas vidusskolā.

Mūsu galvenie sadarbības partneri Portugālē bija:

Agrupamento de Escolas de Maximinos (AE Maximinos): vispārējās izglītības skola Bragā, kurai ir bagāta pieredze sociālajā integrācijā un izglītības iekļaušanā;

Conservatório de Música Calouste Gulbenkian: profesionālās mūzikas izglītības iestāde, kas sadarbojas ar AE Maximinos, nodrošinot padziļinātu mūzikas izglītību tās audzēkņiem.

Būtiski novērojumi un pārdomas

AE Maximinos ir skola ar sarežģītu vēsturi – tā ir bijusi vietējās sabiedrības skatījumā marginalizēta izglītības iestāde, īpaši sociālās atstumtības un migrācijas problēmu kontekstā. Taču sadarbība ar konservatoriju Gulbenkian ir mainījusi šo dinamiku. Mūzikas izglītība šajā partnerībā kļuvusi par izrāviena punktu gan audzēkņu attīstībā, gan skolas tēla maiņā.

Skolēni, kuri piedalās mūzikas programmās, ne tikai attīsta savas muzikālās prasmes, bet arī uzlabo sekmes, uzvedību un emocionālo noturību citos mācību priekšmetos. Mūzikas izglītība šeit kalpo kā platforma līdzdalībai, integrācijai un attīstībai – tā pārkāpj sociālos un kultūras šķēršļus.

Īpašu iespaidu atstāja AE Maximinos piemērs ar afgāņu bēgļu jauniešiem, kuri tika evakuēti no Kabulas mūzikas skolas un pēc ilgstošas nenoteiktības nonāca Bragā. Viņi tika integrēti AE Maximinos vispārizglītojošajās klasēs un mācās mūziku Gulbenkian konservatorijā ar cerību kļūt

par profesionāliem mūziķiem. Šis stāsts ir iedvesmojošs cilvēcības, iekļaušanas un starpkultūru sadarbības piemērs, kas vienlaikus uzrāda arī izglītības sistēmas elastību un skolotāju profesionalitāti, jo nepieciešama bija satura, metožu un pat valodas adaptācija.

No Latvijas perspektīvas rodas jautājums – vai mūsu skolas būtu gatavas uzņemties līdzīgu izaicinājumu? Vai mēs spētu sniegt tādu pašu atbalstu, apņemšanos un izaugsmes iespējas tik atšķirīgas pieredzes skolēniem?

Otrs būtiskais novērojums – projektu vadības struktūra AE Maximinos

Skolas direktors Paulo Antunes ir izveidojis mērķtiecīgu skolotāju komandu, kas paralēli saviem pamata pienākumiem strādā arī Erasmus+ projektu ieviešanā. Šī pieeja nav formāla – projekti kļūst par attieksmes maiņas instrumentu, kas palīdz skolai attīstīt starptautiskās kompetences, stiprināt vietējo sabiedrības uzticību un atvērt skolēniem jaunas iespējas.

Mūsu mobilitāte norisinājās paralēli arī Turcijas delegācijas vizītei, un bija redzams, cik liels organizatorisks darbs tiek ieguldīts. Tomēr Paulo un viņa kolēģu enerģija, vīzija un uzticēšanās skolotājiem ļāvusi skolai attīstīties no izolētas kopienas skolas līdz atvērtai, starptautiski aktīvai un radošai videi.

Noslēgumā

Šī mobilitāte man bija iespēja pārbaudīt, ko īsti nozīmē "iekļaujoša, kvalitatīva un starptautiski atvērta izglītība". Tā parādīja, ka arī izaicinošos apstākļos skola var kļūt par sabiedrības izaugsmes centru. Tā ir drosmes, sadarbības un atbildības sinerģija.

Pamatojoties uz gūto pieredzi, aicinu Ventspils Mūzikas vidusskolu apsvērt šādas iniciatīvas:

- Sadarbības stiprināšana ar vispārējās izglītības iestādēm, nodrošinot instrumentu spēles un mūzikas teorijas integrāciju plašākai sabiedrībai;
- Pilotprojekta izstrāde, kurā profesionālās ievirzes skolotāji vadītu ārpusklases nodarbības vispārējās izglītības skolās;
- Mērķtiecīga atbalsta sistēmu attīstība skolēniem ar atšķirīgu kultūras, valodas vai izglītības pieredzi;
- Starptautisko projektu integrēšana skolvadībā, veidojot skolotāju grupas, kas koordinē un attīsta Erasmus+ iniciatīvas kā daļu no skolas attīstības stratēģijas.

Par digitālo rīku izmantošanu AE Maximinos, tostarp visaptverošās privātas platformas pielietojumu skolas ikdienas un administratīvajā darbībā, labās prakses ceļvedī rakstīs citi projekta dalībnieki. Šī tēma īpaši interesēja mūsu skolas galveno grāmatvedi Aelitu Šlangenu, kura šajā mobilitātē guva ieskatu iespējamos uzlabojumos skolas resursu un finanšu pārvaldībā.

Projekts pierādīja – kvalitatīva izglītība nav tikai formāli parametri. Tā ir attieksme. Un šādu attieksmi iespējams veidot, daloties pieredzē, mācoties no citiem un ticot, ka arī mēs varam būt daļa no lielākām pārmaiņām.

Vineta Krūmiņa – stīgu instrumentu nodaļas vadītāja

Labās prakses apraksts
Vineta Krūmiņa – stīgu instrumentu nodaļas vadītāja

Ievads

2024./2025. gada Erasmus+ mobilitātes projektā "Ventspils Mūzikas vidusskolas starptautiskā prakse un pedagogu attīstība Portugālē" (projekta Nr. 2024-1-LV01-KA122-VET-000227399) man bija iespēja vērot izglītības procesus vairākās Portugāles izglītības iestādēs. Īpaši mani interesēja kolektīvā muzicēšana, iekļaujošā izglītība, pedagoģiskā sadarbība un vides ilgtspējas jautājumi skolu ikdienā.

Novērojumi un pieredze

1. Kolektīvā muzicēšana un sadarbība
Conservatório de Música Calouste Gulbenkian redzēju, cik lielu nozīmi piešķir kolektīvai muzicēšanai. No 4. klases audzēkņi piedalās stīgu vai pūtēju orķestros, katrai klasei savs sastāvs. Lai gan mūsu skolā audzēkņu skaits ir mazāks, es ierosinu ieviest mazos ansambļus, piemēram, 3. klases, 4. klases sastāvos, bet no 5. klases – iesaistīšanos stīgu orķestrī. Tas radītu agrāku pieredzi kolektīvā muzicēšanā un veicinātu sadarbību skolotāju starpā.

2. Iekļaujošā izglītība un atbalsts
AE Maximinos mani iespaidoja iekļaujošā izglītība ar plašu atbalsta personāla klātbūtni. Psihologi, sociālie pedagogi un citi speciālisti atbalsta ne tikai skolēnus, bet arī skolotājus un vecākus. Es uzskatu, ka arī Latvijā, tostarp mūsu skolā, būtu jāveicina šāda pieeja, jo mūsu skolotāji jau pierādījuši savu elastību un profesionalitāti, integrējot ukraiņu skolēnus skolas vidē.

3. Skolotāju komunikācija
Vērojot Portugāles skolotāju sadarbību, mani uzrunāja, cik labi organizēta vide sarunām starp pedagogiem un ar vecākiem. Skolās bija ierīkotas telpas, kur netraucēti un konfidenciāli var risināt problēmas. Arī mūsu skolā šāda telpa būtu liels ieguldījums skolotāju savstarpējas izpratnes veicināšanā.

4. Vides izglītība un zaļā domāšana
Man īpaši palika atmiņā vides izglītības risinājumi – gan darbs ar digitālajiem mikroskopiem, pētot dīķa dzīvību, gan vizuāli spēcīgie vides vēstījumi. Šādas pieejas palīdz veidot atbildību pret vidi, un tās būtu vērtīgi attīstīt arī mūsu skolā.

5. Mūzikas izglītība pirmsskolā
Mobilitātes laikā vēroju pirmsskolas mūzikas nodarbību, ko vadīja vispārējas izglītības skolotājs. Nodarbībā izmantotie holistiskie un radošie paņēmieni bija iedvesmojoši. Tomēr es uzskatu, ka Latvijā būtiski saglabāt modeli, kur mūziku, arī pirmsskolā, pasniedz profesionāli mūzikas pedagogi. Tas ir saskaņā ar mūsu skolas mērķiem nodrošināt augstas kvalitātes mūzikas izglītību visos posmos. Šāds modelis nodrošina kvalitatīvu pēctecību, kas nepieciešama profesionālās

ievirzes un profesionālās izglītības kontekstā, vienlaikus integrējot arī starpdisciplinaritātes un holistiskās pedagoģijas principus.

Noslēgums

Noslēgumā vēlos izteikt pateicību uzņemošajai organizācijai AE Maximinos, kur sastapu iedvesmojošu atmosfēru un atbildīgus, motivētus skolotājus. Īpašs paldies skolas direktoram Paulo Antunes, kurš ar savu redzējumu, enerģiju un uzticēšanos skolotājiem rāda lielisku piemēru, kā skola var kļūt par sabiedrības attīstības virzītājspēku.

Šī pieredze vēlreiz apstiprināja, ka Erasmus+ projekti ir nozīmīgs instruments skolu attīstības plānošanā un pedagoģiskās vides uzlabošanā. Tie veicina starptautisku skatījumu, dod iespēju izvērtēt savas stiprās puses un atklāt jaunas, mūsdienīgas pieejas.

Es novēlu mūsu skolai turpināt virzīties internacionalizācijas ceļā – rīkot mobilitātes, uzņemt partnerus un veidot skaidru, daudzslāņainu redzējumu par mūzikas izglītības attīstību visos izglītības posmos.

Aelita Šlangena – galvenā grāmatvede

Labās prakses apraksts
Aelita Šlangena – galvenā grāmatvede

Ievads

Dalība Erasmus+ mobilitātē Portugālē 2024./2025. gadā projektā "Ventspils Mūzikas vidusskolas starptautiskā prakse un pedagogu attīstība Portugālē" (projekta Nr. 2024-1-LV01-KA122-VET-000227399) deva man iespēju ielūkoties izglītības iestāžu pārvaldībā no jauna skatpunkta. Kā skolas galvenajai grāmatvedei man ir svarīga sistēmiska pieeja, pārskatāmība un efektivitāte. Novērojumi Portugālē ļāva salīdzināt mūsu pieredzi ar inovatīvām praksēm, kuras varētu kalpot par pamatu uzlabojumiem arī Latvijas kontekstā.

1. Informācijas plūsmas integrācija – digitāls pārvaldības risinājums

Skolā AE Maximinos tiek izmantota viena privāta IT uzņēmuma izstrādāta platforma, kas aptver visas galvenās skolas funkcijas: stundu sarakstu veidošanu, telpu plānošanu, tarifikācijas, algu aprēķinus, iekšējo komunikāciju un dokumentu apriti. Šāda vienota sistēma atvieglo vadības, pedagogu un administrācijas darbu, ļaujot strādāt pārskatāmi un koordinēti.

Salīdzinot ar Latvijas realitāti, kur bieži tiek izmantotas vairākas savstarpēji nesavienotas platformas ar pretrunīgām lietošanas norādēm, šis risinājums šķita īpaši ilgtspējīgs. Lai gan apzinos, ka jaunas sistēmas ieviešana prasa ievērojamus resursus un risku izvērtējumu, tomēr aicinu arī Latvijā stiprināt esošo sistēmu savietojamību un funkcionalitāti, lai tās kļūtu lietotājam draudzīgākas, uzticamākas un pārredzamākas.

2. Starpinstitucionāla sadarbība – kopīga vīzija izglītības kvalitātei

Portugāles piemērs, kur AE Maximinos sadarbojas ar konservatoriju Calouste Gulbenkian, bija iedvesmojošs. Mūzikas skolotājus algo konservatorija, bet vispārējās izglītības iestāde nodrošina instrumentus, telpas, aprīkojumu un, galvenais, audzēkņu plūsmu.

Šāda sadarbība ir vērsta uz kopīgu izglītības kvalitātes uzlabošanu, prestiža celšanu un vietējās kopienas stiprināšanu. Latvijā šāda sadarbība varētu būt sarežģītāka administratīvo iemeslu dēļ (piemēram, mūsu skola ir valsts institūcija Kultūras ministrijas pārraudzībā, savukārt vispārējās skolas pieder pašvaldībām). Tomēr, apzinoties kopīgo ieguvumu potenciālu, aicinu izglītības iestādes, dibinātājus un politikas veidotājus apsvērt iespējas sadarboties, apvienot resursus un stiprināt mūzikas izglītības sasniedzamību plašākā sabiedrībā.

3. Elastīga un pārskatāma pieeja projekta līdzekļu izlietojumā

Projekta laikā tika ieviesta uzlabota pieeja individuālā atbalsta finansējuma izmaksai: daļu no summas dalībnieki saņēma tiešā naudā, bet daļu – kā jau nodrošinātus kvalitatīvus pakalpojumus. Šāda sistēma palielina pārskatāmību, ļauj precīzāk kontrolēt izdevumus un nodrošina vienlīdzīgu, racionālu un pārdomātu līdzekļu izmantošanu.

Administratīvi tas ir efektīvi gan projekta vadītājam, gan dalībniekiem – tiek samazināts kļūdu risks, palielinās uzticamība dokumentācijā un tiek atvieglota atskaišu sagatavošana. Tāpat šāda pieeja ļauj projektu vadītājam būt elastīgākam un ātrāk reaģēt uz faktiskajām vajadzībām.

Secinājumi un priekšlikumi

Šī mobilitāte apliecināja, ka arī grāmatvedības un administrācijas darbiniekiem ir būtiska loma skolas attīstības stratēģijā. Aicinu:

- Latvijā uzlabot digitālo izglītības pārvaldības sistēmu savietojamību un lietošanas ērtumu;
- veicināt starpinstitucionālu sadarbību, meklējot juridiski un finansiāli iespējamos ceļus kopīgu izglītības mērķu īstenošanai;
- turpināt ieviest pārskatāmas un elastīgas finansējuma pārvaldības prakses, kādas tika pielietotas šajā projektā.

Erasmus+ projekti nav tikai iespēja ceļot – tie ir resurss iekšējai sistēmiskai uzlabošanai, caur kuru ikviens skolas darbinieks var dot ieguldījumu skolas attīstībā un kvalitātē.

Krists Daubaris – mūzikas teorijas skolotājs

Labās prakses apraksts

Vārds, uzvārds: Krists Daubaris
Loma projektā: Mūzikas teorijas/solfedžo skolotājs
Projekta Nr.: 2024-1-LV01-KA122-VET-000227399

Ievads

Kā Ventspils Mūzikas vidusskolas mūzikas teorijas skolotājs es piedalījos Erasmus+ mobilitātes projektā Portugālē ar diviem galvenajiem mērķiem: pētīt, kā starptautiskā sadarbība var kļūt par organiskāku mācību procesa daļu, un analizēt iekļaujošas vides veidošanas principus praktiskā līmenī.

“Zaļā” domāšana

Ilgstošas lietošanas kultūra
Skolās aktīvi izmantoja aprīkojumu, kas bija kalpojis daudzus gadus, taču tika rūpīgi uzturēts. Piemēram, klases bija aprīkotas ar 10–20 gadus veciem datoriem, kurus regulāri apkalpoja un remontēja. Vienā no datorklasēm, kur mēdza pilēt jumts, šie datori tika pat apklāti ar plēvi, kamēr tika gaidīti telpas remontdarbi. Šī pieeja atšķīrās no Latvijā bieži sastopamās prakses, kur novecojis aprīkojums tiek ātri nomainīts, nevis uzturēts un izmantots līdz tā iespējām.

Aprites ekonomika
Interesants bija novērojums par mēbeļu un citu materiālo līdzekļu apriti starp iestādēm. Skolās tika izmantoti krēsli un galdi, kas bija pārnesti no citām iestādēm, pārveidoti un pielāgoti jaunām vajadzībām. Šāda pieeja ne tikai samazina izmaksas, bet arī veicina ekoloģisku un atbildīgu izglītības vidi.

Skolēnu iesaiste aprīkojuma uzturēšanā
Viens no interesantākajiem aspektiem bija skolēnu iesaiste tehniskā aprīkojuma uzturēšanā. Vecāko klašu skolēni piedalījās datoru un citu ierīču uzturēšanā, vienlaikus apgūstot praktiskas prasmes. Šī prakse ne tikai veicināja resursu ilgtspējīgu izmantošanu, bet arī stiprināja skolēnu saikni ar savu mācību vidi.

Iekļaujošās vides veidošana: no teorijas līdz praksei

Individuālā pieeja dažādām vajadzībām
AE Maximinos skola izcēlās ar īpaši attīstītu atbalsta sistēmu skolēniem ar speciālām vajadzībām. Es novēroju plašu palīglīdzekļu klāstu – no Braila grāmatām līdz speciāliem palielināmajiem aparātiem vājredzīgiem skolēniem. Visvairāk mani pārsteidza tas, ka šie resursi nebija tikai formāli pieejami, bet tiešām tika aktīvi izmantoti ikdienas mācību procesā.

Digitālo risinājumu integrācija
Īpaši ievērības cienīgs aspekts bija pilnībā digitalizētā mācību bibliotēka. Katram skolēnam bija pieejama planšete ar piekļuvi visiem nepieciešamajiem mācību materiāliem. Šis risinājums bija īpaši efektīvs mūzikas teorijas apguvē – skolēni varēja uzreiz piekļūt partitūrām, teorētiskajiem materiāliem un audio piemēriem.

Cilvēkresursu prioritāte
Neskatoties uz to, ka dažas mācību telpas nebija tās modernākās, visa uzmanība tika koncentrēta uz cilvēkresursiem. Es novēroju augstu pedagogu un palīgpersonāla motivāciju, kā arī labu psiholoģisko atbalstu skolēniem. Šī pieeja radīja patiesi iekļaujošu vidi, kur katra bērna individuālās vajadzības tika respektētas.

Starptautisko projektu integrācija mācību procesā

No pieredzes uz praksi
Mans galvenais uzdevums bija izpētīt, kā Erasmus+ projekta rezultātus varētu integrēt mūzikas teorijas mācību programmā. Portugālē es novēroju vairākus efektīvus piemērus, kā starptautiskā sadarbība kļūst par ikdienas mācību procesa daļu, nevis tikai par formālu pasākumu sarakstu.

Konkrēti integrācijas veidi
Viens no veiksmīgākajiem piemēriem bija mūzikas teorijas stundu sasaistīšana ar starptautiskiem projektiem. Mūzikas stundās, kuras vērojām, piedalījās arī pedagogi no citiem Erasmus+ projektiem – mūsu gadījumā no Turcijas. Tas veicina gan skolēnu, gan skolotāju izpratni par citām kultūrām, pedagoģijas praksēm un stratēģijām.

Secinājumi un ieteikumi

1. Resursu pārvaldības uzlabošana:

Ieviest sistemātiskāku lietoto mācību līdzekļu aprites sistēmu;

Attīstīt skolēnu iesaisti aprīkojuma uzturēšanā;

Veicināt sadarbību ar citām iestādēm materiālo resursu apmaiņā.

2. Iekļaujošas vides attīstība:

Paplašināt digitālo resursu pieejamību;

Izstrādāt individuālākas pieejas mācību materiālu sagatavošanā;

Veicināt visu skolas darbinieku iesaisti iekļaujošās vides veidošanā.

3. Starptautiskās sadarbības integrācija:

Izveidot skolotāju rokasgrāmatu par starptautiskās pieredzes iekļaušanu mācību procesā;

Organizēt regulārus semināru par labākajām Eiropas praksēm;

Izstrādāt metodiskos materiālus, kas saista teorētiskos jēdzienus ar reālu starptautisko pieredzi.

Noslēgumā

Šī Erasmus+ pieredze Portugālē man deva iespēju pārdomāt ne tikai savu darbu kā skolotājam, bet arī plašāku izglītības sistēmas attīstības perspektīvu. Portugāles piemērs parādīja, ka patiesi kvalitatīva izglītība ne vienmēr ir atkarīga no modernākās infrastruktūras, bet gan no radošas pieejas, ilgtspējīgas resursu izmantošanas un vēlmes radīt iekļaujošu vidi ikvienam skolēnam.

Kā mūzikas teorijas skolotājs es plānoju šo pieredzi aktīvi izmantot savā ikdienas darbā – gan veidojot mācību materiālus, kas atspoguļo Latvijas un starptautisko pieredzi, gan veicinot skolēnu radošo potenciālu un izpratni par mūziku plašākā kultūrkontekstā.

Dainis Brauns – pūšaminstrumentu nodaļas vadītājs

Dainis Brauns

2024./2025. gada Erasmus+ mobilitātes projektā “Ventspils Mūzikas vidusskolas starptautiskā prakse un pedagogu attīstība Portugālē” (projekta Nr. 2024-1-LV01-KA122-VET-000227399) man bija iespēja vērot izglītības procesus vairākās Portugāles izglītības iestādēs. Īpaši mani interesēja kolektīvā muzicēšana, iekļaujoša kolektīvā muzicēšana dažādas sagatavotības audzēkņiem.

Skolā ar mūzikas novirzienu tiek pieaicināti skolotāji no mūzikas skolām, lai pēc iespējas profesionālāk tiktu apgūti mūzikas instrumenti. Ņemot vērā redzētos dažus instrumentus (fagoti, obojas, basklarnete, baritona saksofons, timpani, kontrabasi), ir labs iespaids par budžetu. Nevis tērēt milzīgas summas par ultra labiem krēsliem un skapjiem, kuri tur ir ļoti seni, bet ieguldīt instrumentos, mācību materiālos un speciālistu noalgošanā. Arī nošu materiālu un instrumentu iegāde ir samērā operatīva. Direktors ir ieinteresēts, un, jo laicīgāk būs informēts, jo ātrāk darbinieki tiek pie vēlamā. Šīs skolas talantīgākie mūziķi tiek pamanīti un virzīti arī uz mūzikas skolu vai vismaz viņiem tiek ieteikts to darīt. Šāda veida novirziena orķestrim tiek piemērotas arī attiecīgas grūtību pakāpes skaņdarbu aranžijas. Primārais ir prieks spēlēt kādu instrumentu un mīlēt mūziku. Caur vieglām aranžijām tas ir viegli izdarāms. Un viņu koncertzāle var būt arī viņu ēdnīca.

Mūzikas skola arī ir labi nodrošināta. Iegādātie nošu materiāli tiek laika gaitā ieskenēti, izveidojot savu digitālo bibliotēku. Skolotājiem un audzēkņiem ir piekļuve šīm notīm, kad vien nepieciešams. Lai es varētu tikt pie šīm notīm, man ir jābūt draugos vismaz ar vienu skolotāju no šīs skolas. Tas – oficiāli. Kontaktu dibināšanai ir jēga un labums. Telpas, protams, vecmodīgas, taču arī tam ir savs šarms. Ir iespēja praktizēt tāpat kā pie mums. Ir pietiekami lielas telpas kolektīvajai muzicēšanai. Tam tiek noziedota arī skolas ēdnīca. Nu, viens no mūsu sapņiem ir viņu skolotāju istabas un metodiskās telpas, kur var notikt gan lielākas sapulces, gan individuālas tikšanās ar vecākiem vai audzēkņiem vienlaikus. Mūsu gadījumā – mazāka mēroga konsultācijas, sapulcītes, nodaļas skolotāju apspriedes mūsu pašu klasītēs, gaitenī, virtuvē un tualetē... Orķestru repertuāra grūtības – tāpat kā pie mums. Šķiet, viņiem mūzikas skolā mazos vispirms sagatavo nelielos ansambļos un tikai pēc tam iesaista orķestrī. Tā viņi tiek individuāli labāk sagatavoti, kas nodrošina labāku orķestra kvalitāti. Negribētos arī pie mums atteikties no šī labā piemēra. Šobrīd, lai lētāk, visus sasviež vienā orķestrī, un tiec galā, kā proti, neiedziļinoties.

Ventspilī skolnieku pūtēju orķestrī jau kādu laiku tiek strādāts ar vairāku grūtības pakāpju aranžējumiem vienai kompozīcijai – līdzīgi kā to dara daži Skandināvijas un Nīderlandes izdevēji.

Šeit jāsaka liels paldies gan VMV, gan pilsētas mūzikas bibliotēkai par iespēju iegādāties šādas specifiskas “Flex band” nošu versijas. Šādas specifiskas partitūras tiek apgūtas arī mūsu aranžiju stundās pie Daigas Solovjovas, lai jaunajiem arī būtu pieredze, veidojot šādas “Flex band” versijas. Manuprāt, Latvijā tas vēl nav tik ļoti izplatīts, taču ļoti ceru, ka mūsu jaunie komponēs un aranžēs arī šajās versijās. Tādā veidā varētu pieaugt to mazo mūziķu skaits, kuri muzicē prieka dēļ. Tā būtu lielāka iespēja, ka pieaugtu to bērnu skaits, kuri vēlētos turpināt mūziķa karjeru daudz nopietnāk.

Svarīgi ir iesaistīt arī vecākus un plašāku sabiedrību – koncerti ar dažādu sagatavotības līmeņu audzēkņu dalību kļūst par pilsētas notikumu, kur redzama bērnu attīstība un prieks muzicēt. Tas veicinās sabiedrības izpratni un atbalstu mūzikas izglītībai kā iekļaujošam un attīstošam procesam.

Noslēgumā. Lielāko iespaidu uz mani atstāja viņu visu laimīgās sejas – gan skolotājiem, gan skolēniem. Viņi tur dzīvo dzīvi. Skola kā iespēja atsperties, un mūzika kā brīnišķīgs papildinājums. Viņi nav slinķi. Katrs mīl savu darbu un cenšas, kā māk. Neformālas tikšanās krogā pēc darba ar citu nozaru pārstāvjiem un pašu “pāvestu”, stingri norunājot, cikos beigs, ar noteikumu – nerunāt par darbu. Atvērti cilvēki. Diskobārā nebija sajūtas, ka varētu dabūt pa muti – tikai skūts “Miesnieks” pie ieejas palūdza noņemt cepuri, lai vēlāk Tu varētu baudīt “Maskavas mūli”.

Ar mīlestību un patiesā cieņā, dārgie kolēģi!

Emīls Fricis Bogdanovičs - Mūsdienu mūzikas nodaļas vadītājs, pedagogs

1. Mērķi un motivācija

Mobilitātes galvenais mērķis bija profesionālās kompetences pilnveidošana, īpaši trīs jomās: iekļaujošā izglītība, demokrātiska pieeja mācību procesam un digitālo rīku efektīva izmantošana. Tāpat būtiska motivācija bija vēlme dalīties gūtajā pieredzē ar kolēģiem un stiprināt Mūsdienu mūzikas nodaļas kvalitāti.

2. Gūtā pieredze un ieguvumi

2.1 Iekļaujošā izglītība

Mobilitātes laikā tika padziļināti iepazīta iekļaujošās izglītības prakse Portugāles izglītības iestādēs. Svarīgs ieguvums bija izpratnes paplašināšana par to, kā ar dažādiem pedagoģiskiem risinājumiem var atbalstīt skolēnus ar dažādām mācīšanās grūtībām, vienlaikus nodrošinot pilnvērtīgu līdzdalību kolektīvā. Tika iegūti konkrēti piemēri un metodes, kuras iespējams pielāgot Latvijas kontekstā.

2.2 Demokrātija un līdzdalība izglītībā

Tika novērtētas demokrātiskas mācību vides veidošanas metodes, kas sekmē audzēkņu aktīvu iesaisti mācību procesā, kritiskās domāšanas veicināšanu un cieņpilnu savstarpējo sadarbību. Šī pieredze palīdzēs attīstīt strukturētākas pieejas audzēkņu līdzdalībai mācību satura veidošanā un ikdienas lēmumu pieņemšanā, kā arī konfliktu novēršanā, rodot līdzsvarotus risinājumus.

2.3 Digitalizācija un informācijas pārvaldība

Būtisks ieguvums bija izpratne par to, kā strukturēt mācību saturu digitālajā vidē tā, lai tas būtu pārskatāms, efektīvs un skolēniem pieejams. Tika iegūti rīki un pieejas, kas palīdz pedagogam orientēties informācijas pārbagātībā un atlasīt būtiskāko, veidojot mērķtiecīgu digitālo vidi mācībām.

3. Ietekme un turpmākie soļi

Dalība Erasmus+ mobilitātē sniedza nozīmīgu ieguldījumu profesionālajā attīstībā un iedvesmoja uzlabot mācību kvalitāti Mūsdienu mūzikas nodaļā. Plānotie turpmākie soļi:

- Iegūto metožu integrēšana ikdienas darbā, īpaši darbā ar skolēniem ar mācīšanās grūtībām.
- Dalīšanās ar pieredzi kolēģu lokā, organizējot semināru vai metodiskās dienas.
- Digitālo rīku optimizēšana, izstrādājot strukturētu, personalizētu digitālās mācīšanās vidi skolēniem.
- Veicināt līdzdalības kultūru skolā, sekmējot demokrātiskas un sadarbībā balstītas attiecības mācību procesā.

4. Noslēgums

Mobilitāte Portugālē bija vērtīgs profesionālās izaugsmes posms, kas sniedzis jaunas idejas un metodes, kā arī veicinājis plašāku skatījumu uz izglītības kvalitātes uzlabošanu. Gūtā pieredze būs nozīmīgs resurss gan personīgajā, gan institucionālajā attīstībā.

Ance Jankovska - Mūzikas teorijas/solfedžo skolotāja

Projekta Nr.: 2024-1-LV01-KA122-VET-000227399

Ievads

Būdama vienlaikus gan mūzikas teorijas skolotāja, gan kursa audzinātāja, man šī iekļaujošā izglītība ir aktualitāte ikdienā, līdz ar to pieredze Erasmus+ projektā ir neatsverami liels ieguldījums manā pedagoģiskajā darbībā. Liela loma izglītības kvalitātes uzlabošanā ir apkārtējai videi un iekšējam klases mikroklimatam.

Digitālā transformācija

Salīdzinot ar mūsu skolas tehniskajiem resursiem, jāatzīst, ka Portugālē apmeklētajās skolās tehniskais aprīkojums ir nedaudz novecojis, taču tiek efektīvi izmantots. Novērojām, ka audzēkņiem ar redzes traucējumiem ir pielāgoti datori un ekrāni, lai bez problēmām varētu apgūt mācību vielu.

Iekļaušana un daudzveidība

Viesojoties Conservatório de Música Calouste Gulbenkian mūs iepazīstināja ar studenti no Afganistānas, kura dalījās ar savu pieredzi, mācoties šajā izglītības iestādē. Šīs studentes pieredze ļāva iepazīt tuvāk skolas izaicinājumus un pieeju stundentiem no citām pasaules valstīm. Jāpiemin, ka Afganistāna nebūt nav vienīgā valsts, no kuras studenti dodas mācīties uz Conservatório de Música Calouste Gulbenkia. Neskatoties uz problēmām ar kurām saskaras jebkura multikulturāla institūcija, skola ar šo problēmu tiek galā ļoti veiksmīgi, publiski risinot rasu un dzimumu nevienlīdzības problēmu, veidojot izstādes, plakātus un skaidri norādot uz pieņemošu vidi.

Līdzdalības veicināšana klasē

AE Maximinos novēroju, ka pateicoties tehniskajam nodrošinājumam un mācību palīglīdzekļiem skola nodrošina studentiem ar īpašām vajadzībām iespēju pilnvērtīgi iesaistīties mācību procesā. Skola ir izveidojusi specializētu telpu, kurā studentiem ir iespēja apgūt elementāras pamatprasmes, kā piemēram, gatavot ēdienu, mazgāt veļu, saklāt gultu. Šī telpa nodrošina studentiem iespēju pilnvērtīgi apgūt iemaņas, kuras nodrošina neatkarību.

Mācību kvalitāte un motivējoša vide

Lai motivētu studentus, skolas telpās tiek izvietotas izstādes un plakāti par dzimumu vienlīdzību, rasu vienlīdzību un vēsturiskiem notikumiem, kuri kalpo kā atgādinājums, ka ir svarīgi runāt par pagātni, lai uzlabotu nākotni, tādejādi studenti savstarpēji veido motivējošu vidi, kurā galvenais ir kvalitatīvs un uz attīstību vērsts mācību process.

Adaptācijas priekšlikums

Viens no priekšlikumiem ir diferencēts mācību saturs, respektīvi, dažādi uzdevumu līmeņi, kuri tiek pielāgoti atkarībā no studenta veselības problēmām. Manā gadījumā tas ir autisma spektrs vienam no studentiem, ar kuru saskaros teorijas stundās. Studentam ir problemātiski publiski komunicēt un prezentēt darbus, līdz ar to variants ir izpildīt vielu rakstiski.

Līdz ar diferencētu mācību saturu arī vērtēšanai jābūt alternatīvai- mutiski pārbaudījumi tiek aizvietoti ar rakstiskiem pārbaudījumiem vai audio/video pārbaudījumiem.

Audzināšanas darbs

Audzināšanas darbā no šīs pieredzes varu izmantot emocionālās labsajūta stiprināšanu. Tiekoties kursa sapulcēs diskutēt par drošas vides radīšanu, preventīvi novēršot mobinga riskus. Kā papildus rīku izveidot anonīmu anketu, kurā studentiem ir iespēja brīvi izpaust savas sajūtas par emocionālo labsajūtu skolā.

Ilgtspēja un sadarbība

Projektā gūtā pieredze ir vērtīga ne tikai manā pedagoģiskajā darbā, bet ir pienesums visam skolas kolektīvam, līdz ar to, lai efektīvi izmantotu jauniegūtās zināšanas, dalīšos ar kolēģiem tajās, gan pārrunājot iekļaujošās izglītības metodes, gan tiekoties video konferencē, kurā reflektēsim par šo pieredzi.

Secinājumi

Pēc šī projekta varu secināt, ka iekļaujošā izglītība ir iespēja visiem skolēniem vienlīdz labi apgūt prasmes un zināšanas, lai uzlabotu savas dzīves kvalitāti.

Personalizēta pieeja mācību procesam uzlabo gan akadēmiskos, gan emocionālos rezultātus, skolēni jūtas motivēti un novērtēti, jo tiek ņemtas vērā viņu individuālās vajadzības.

Pedagogu sadarbība un starpdisciplinārais mācību plāns ļauj iekļaujošajai izglītībai veicināt augstākus mācību rezultātus un nodrošina pilnvērtīgu vielas apguvi.

Estere Lakija Jansone - Direktora vietniece radošajā darbā

Projekta Nr.: 2024-1-LV01-KA122-VET-000227399

Ievads

Kā MIKC "Ventspils Mūzikas vidusskolas" direktora vietniece radošajā darbā piedalījos Erasmus+ mobilitātes projektā Portugālē ar mērķi padziļināti izprast, kā iekļaujošas vides veidošana, dažādības ievērošana un radoša resursu pārvaldība var bagātināt izglītības iestādes darbību. Īpaša uzmanība tika pievērsta tam, kā sadarbības partneri pielāgojas apstākļiem, iesaista sabiedrību un attīsta skolēnu iniciatīvu.

"Zaļā" domāšana un resursu radoša izmantošana

Elastība un pielāgošanās

Portugāles izglītības iestādes izcēlās ar spēju pielāgoties dažādiem apstākļiem – telpu trūkuma gadījumā stundas tika organizētas arī medmāsas kabinetā, ēdamzālē vai datorklasē. Šādai daudzfunkcionalitātei tika pielāgoti arī resursi – piemēram, nošu pultis bija pieejamas katrā telpā.

Ilgtspējīga aprīkojuma izmantošana

Skolā datoru un citu tehnisko ierīču apkope tiek veikta sadarbībā ar skolēniem, tostarp sastaptajiem skolēniem no Argentīnas un Spānijas. Šāda pieeja ne tikai stiprina praktiskās prasmes, bet arī rada piederības sajūtu mācību videi.

Kancelejas preces un materiāli

Interesanta ir skolas piedāvātā iespēja iegādāties kancelejas preces bez uzcenojuma, kas veicina pieejamību un samazina izmaksas ģimenēm.

Iekļaujošās izglītības pieejas

Atbalsts skolēniem ar īpašām vajadzībām

Skolā tiek nodrošinātas telpas, kur bērni ar īpašām vajadzībām var praktizēt ikdienas prasmes – piemēram, mācīties pagatavot brokastis vai mazgāt veļu. Šie uzdevumi tiek iekļauti kā papildu mācību priekšmeti. Tāda praktiskā orientācija stiprina skolēnu patstāvību un integrāciju sabiedrībā.

Karjeras konsultācijas un pieaugušo izglītība

Skolā darbojās karjeras konsultants, kas palīdz skolēniem orientēties nākotnes profesiju izvēlē. Tāpat tika novērots pieaugušo izglītības virziens, kur izglītības iespējas tiek pielāgotas arī vecākiem studentiem.

Kultūras un kopienas iesaiste

Koncertdzīve kā skolas sirds

Mūzika ir izglītības kodols – pēc skolas beigšanas skolēni pārsvarā turpina muzikālo ceļu. Skolas uzdevums ir audzināt jaunos kultūras nesējus. Lielākoties koncerti tiek organizēti bez maksas un pašu pedagogu spēkiem – gan skolas biedriem, gan vecākiem.

Tehniskā komanda un projektu vadība

Par skaņu un gaismu rūpējas viens tehniskais darbinieks. Projektu vadītājs kā atsevišķs amats nav ieviests – šīs funkcijas uztic direktors pedagogam, pielāgojot viņa mācību slodzi.

Sponsoru piesaiste un iedvesmojošs atbalsts

Direktors aktīvi meklē sponsorus, piemēram, uzņēmums ziedoja 80 powerbankas, lai apbalvotu labākos skolēnus. Tas veicina motivāciju un vēlmi piedalīties skolas dzīvē. Šī prakse kalpo kā pozitīvs piemērs, kā audzēkņus virzīt uz sasniegumiem.

Mācību procesa organizācija

Lasīšanas kultūras veicināšana

Skolā ir ieviests lasīšanas projekts – skolēniem katru dienu mājās jālasa vismaz 10 minūtes, izmantojot skolas bibliotēkas grāmatas. Šis vienkāršais paņēmiens palīdz veicināt lasītprasmi un interesi par literatūru.

Informācijas pieejamība un komunikācija

Skolas direktors pats regulāri publicē aktuālo informāciju skolas mājaslapā, demonstrējot ciešu saikni starp vadību, pedagogiem, audzēkņiem un sabiedrību.

Secinājumi un ieteikumi

1. Resursu efektīva izmantošana un pielāgošanās:

– Veicināt daudzfunkcionālu telpu izmantošanu;

– Attīstīt skolēnu iesaisti tehniskajos procesos un aprīkojuma uzturēšanā;

2. Iekļaujošas un atbalstošas vides stiprināšana:

– Iekļaut ikdienas dzīves prasmju mācību skolēniem ar īpašām vajadzībām (ja attiecināms);

– Veicināt individuālās karjeras konsultācijas un pieaugušo izglītības iespējas.

3. Kopienas līdzdalība un atzinība:

– Attīstīt sponsorēšanas kultūru kā motivācijas instrumentu;

– Turpināt iesaistīt pedagogus koncertu un kultūras pasākumu organizēšanā;

– Turpināt veicināt atklātu un regulāru komunikāciju starp skolu un sabiedrību.

Noslēgumā

Mana dalība Erasmus+ projektā sniedza ne tikai profesionālas atziņas, bet arī personīgu iedvesmu. Redzēt, kā izglītības iestādes spēj būt radošas, elastīgas un iekļaujošas, pat ar ierobežotiem resursiem, bija vērtīga pieredze. Šī pieredze ļaus ieviest pārmaiņas arī MIKC "Ventspils Mūzikas vidusskolā" – gan attīstot jaunas iniciatīvas, gan nostiprinot vērtības, kas balstās cieņā, atbildībā un radošumā.

Kopsavilkums un priekšlikumi

Analizējot dalībnieku pieredzi, iezīmējas vairākas kopīgas līnijas un priekšlikumi, kas var stiprināt gan Ventspils Mūzikas vidusskolas, gan plašākas profesionālās izglītības attīstību Latvijā:

Galvenās atziņas:
1. Iekļaujoša izglītība – elastīga pieeja skolēniem ar dažādām vajadzībām.
2. Starptautiskā sadarbība – cieša partnerība starp dažāda līmeņa skolām.
3. Digitālā transformācija – administrācijas un mācību uzlabojumi.
4. Zaļā domāšana – ilgtspējīgi risinājumi ikdienas darbā.
5. Pedagogu kopienas kultūra – uzticēšanās, dialogs un sadarbība.

Priekšlikumi:
- Veidot skolotāju grupas Erasmus+ projektu vadībā.
- Attīstīt kopīgas aktivitātes ar vispārizglītojošām skolām.
- Integrēt digitālos risinājumus pārvaldībā.
- Paplašināt rezultātu izplatīšanu Latvijā un ārpus tās.

Erasmus+ projekts Portugālē pierādīja, ka kvalitatīva izglītība balstās uz cilvēku – skolotāja degsmi, skolēna motivāciju un kopienas atbalstu.